

Pracovní list č. 11: A TY, JURO VACULIKU

Koleda ze sbírky *Kopřivnické písničky* Emila Hanzelky

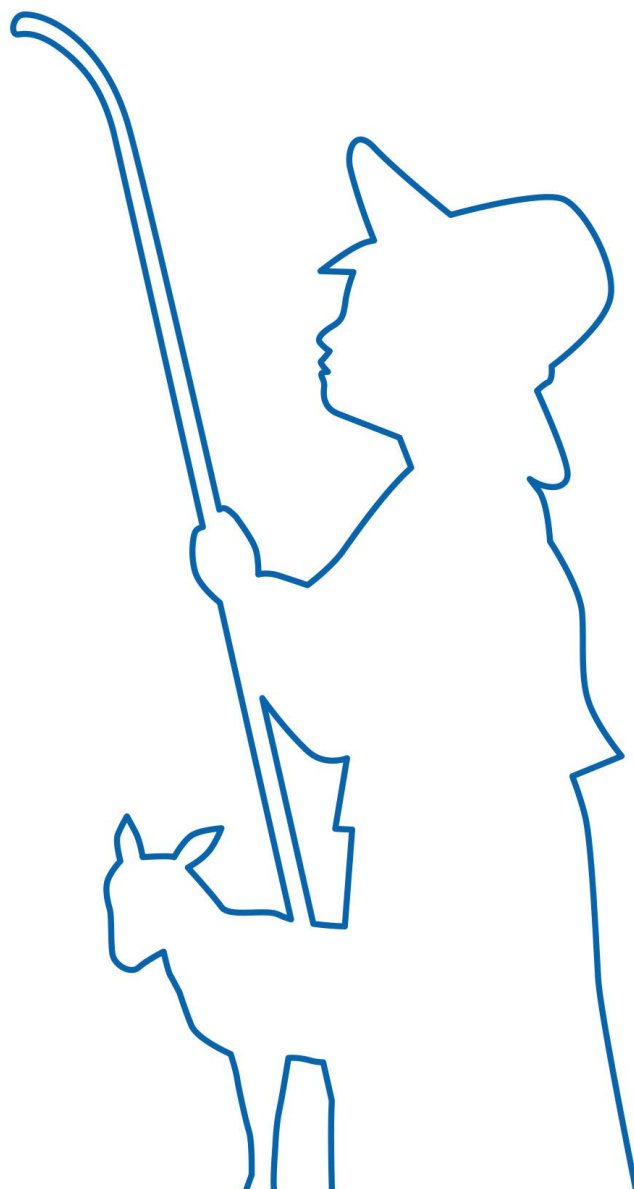
G

1. A ty, Ju - ro Va - cu - li - ku, u - vař ka - šu na ren - dli - ku,

Emi D/Fis D D7 G

ma - slem ju po - le - j, per - ni - kem po - sej.

1. A ty, Juro Vaculiku,
uvař kašu na rendliku,
maslem ju polej,
pernikem posej.
2. A ty, Franto, vlez na huru
a zežeň tam z hnízda kuru,
vem vejco na nudle,
bilej muky z pudle.
3. A gazděnka ze salaše
dala nám mleka a kaše,
chleba ovesneho,
zela kyseleho.

I. Porozumění textu

1. **Přečti si potichu text písně.** Najdi v něm výrazy, kterým:
 - chybí diakritické znaménko nebo se liší od své spisovné varianty písmenem či tvarem. Podtrhni je modře.
 - vůbec nerozumíš. Podtrhni je červeně.
2. **Ve dvojicích se pokuste vysvětlit, co mohou neznámá slova znamenat.** Poté je přeložte do současné češtiny.
3. **Přečti text nahlas.** Dbej na krátkou výslovnost.
4. **Najdi 7 nářečních výrazů** ztracených v písmenkové spirále. Slova se v ní vyskytují ve stejném tvaru jako v textu písně.

Písmenková spirála skrývá tato slova:

.....
.....

II. Porozumění obsahu

1. Co má udělat Jura Vaculík v písni?
2. Co je úkolem Franty?
3. Která postava bydlí na salaši? Co darovala?
4. Poznal/a jsi z koledy, jak se pravděpodobně v té době jedlo?

Metodické tipy pro učitele na nácvik koledy *A ty, Juro Vaculiku*

1. Práce s metronomem: Na metronomu nastavte pomalejší tempo ve 2/4 taktu. Žáci do jeho zvuku vytleskají rytmus 1. sloky. Postupně zvyšujte a snižujte tempo na metronomu tak, aby na jeho změnu mohli žáci tleskáním adekvátně reagovat. Střídejte také způsoby hry na tělo.

2. Rozdělte žáky do 3 skupin a každé skupině přiřadte jednu sloku písně. Žáci si ve skupinách připraví rytmickou recitaci textu dané sloky bez melodie a budou se při ní snažit o krátkou výslovnost. Mohou ji doplnit rytmickou hrou na tělo. Skupinu, která se bude věnovat 2. a 3. sloce, upozorněte na rytmickou nepravidelnost v 8. taktu.

3. Žáci se věnují porozumění textu koledy. V pracovním listu plní úkoly k neznámé slovní zásobě a diskutují o významu písně.

4. Naučte žáky po částech melodii. Poté si společně zazpívejte celou píseň.

5. Společně sestavte hudební aranžmá celé písně:

- Pomocí perkusních nástrojů vytvoří žáci jednoduchý rytmický doprovod.
- Podle svých dovedností žáci zahrají a doprovodí píseň také na melodické nástroje.
- Žáci se naučí k této koledě další dvě písně – *Počuvaj, počuvaj* a *Co ty, Janku, co ty robíš*. Zazpívají je jako třídílné pásmo v pořadí: 1. *Počuvaj, počuvaj*, 2. *A ty, Juro Vaculiku*, 3. *Co ty, Janku, co ty robíš*.
- Motivujte žáky, aby k melodii vytvořili jednoduchý 2. hlas (např. formou ostinátní figury). Inspiraci vícehlasé úpravy této koledy naleznete rovněž v tištěném zpěvníku *Přiběželi do Betlema pastyře*.

6. Žáci si poslechnou nahrávku doprovodu v podání cimbálové muziky. Pokusí se společně určit, která část koledy tvoří předehru, zda je mezi jednotlivými slokami mezihra a jak vypadá dohra. Poté si celou píseň s cimbálovou muzikou zazpívají.

7. Žáci vytvoří audio nahrávku vlastního aranžmá celého pásma.

SLOVNÍČEK NÁŘEČNÍCH VÝRAZŮ A SLOVNÍCH SPOJENÍ

NÁŘEČNÍ VÝRAZ	SOUČASNÝ VÝZNAM
Jura	Jiří
Vaculik	typické regionální příjmení
rendlik	menší hrnec s rukojetí
ju	ji
posej	posypej
hura	půda, prostor pod střechou
zežeň	vyžeň
kura	slepice
vajco	vejce
bilej muky z pudle	bílou mouku z nádoby
gazděnka	hospodyně
salaš	horské pastýřské obydlí

Řešení cvičení I.4, PL: *gazděnka, rendlik, posej, vajco, Juro, zežeň.*